

Arne Dahl

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΠΕΣΤ ΣΕΛΕΡ

Κινέζικοι ψίθυροι

Αν ο
Jo Nesbo
σας άρεσε, ο
Arne Dahl
θα σας
εnθουσιάσει.

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Επιχείρηση Γκλένκοου

Λονδίνο, 2 Απριλίου

Περισσότερο κρύο δεν μπορεί να κάνει, σκέφτηκε ο παρατηρητής και τύλιξε όσο πιο σφιχτά μπορούσε το πανωφόρι του πάνω στο κορμί του. Στο Λονδίνο τον Απρίλη κάνει το πιο πολύ κρύο.

Αυτή η μουντάδα, σκέφτηκε τότε ο παρατηρητής και κοίταξε τον τσιμεντένιο όγκο δίπλα στον Τάμεση. Αυτή η ατέλειωτη και γεμάτη υγρασία μουντάδα. Και πάνω απ' όλα, αυτή η ατέλειωτη αναμονή.

Κι όμως, είχε περισσότερο κρύο. Κι όμως, έγινε ξεκάθαρο ότι κάτι περόνιαζε το κορμί κάτω από το σφιχτά τυλιγμένο πανωφόρι. Ήταν ένα εντελώς διαφορετικό ψύχος. Ένας άνεμος. Ένας άνεμος που δεν φαινόταν να φυσάει απέξω αλλά από μέσα. Από μέσα του, από τον ίδιο, μέσα από τα βάθη της ιστορίας, μέσα από τον πυρήνα της ανθρωπότητας.

Με απλά λόγια, μέσα από εκείνη τη λέξη που τριβέλιζε το μυαλό του τόσον καιρό.

Γκλένκοου.

Ένας παγωμένος φλεβιαρίτικος άνεμος σαρώνει την ερημική κοιλάδα. Είναι νωρίς το πρωί, ο ήλιος δεν έχει βρει ακόμη το

σθένος να φανεί πάνω από τις κορυφογραμμές και ήδη εκείνη η ψύχρα του χαράματος αποδεικνύει ότι είμαστε στην καρδιά του χειμώνα. Κι όμως, είναι τόσο φανερό πως ο άνεμος που λυσομανά τούτη τη στιγμή στην κοιλάδα, προερχόμενος από το Ράνοχ Μουρ, δεν είναι ένας συνηθισμένος χειμωνιάτικος αέρας. Καθώς ξυρίζει τη λοφώδη κορφή του Μπούαχιλ Έτιβ Μουρ, του Μεγάλου Βουκόλου του Έτιβ –το ορόσημο που σηματοδοτεί την αρχή της κοιλάδας–, ο παγωμένος άνεμος κουβαλά ήδη σαφή σημάδια θανάτου.

Ενός αιφνίδιου θανάτου.

Είναι τα σκοτσέζικα χάλιαντς κατά τα τελευταία δραματικά χρόνια του δέκατου έβδομου αιώνα· ο άνεμος έχει τώρα φτάσει στην κοιλάδα, στο σημείο που στενεύει σε ρεματιά, σε γκλεν, και ο ορεινός όγκος υψώνεται παραδόξως απότομα και από τις δύο πλευρές της κοιλάδας, που όσο πάει και στενεύει. Και ακριβώς τότε –ακριβώς τη στιγμή που ο άνεμος, μ' ένα απόκοσμο ουρλιαχτό, στριμώχνεται για να περάσει μέσα από τις ολοένα στενότερες κοιλότητες– δείχνει το Γκλένκοου το πραγματικό του πρόσωπο. Το σκληρό κι απάνθρωπο αντάμα με το μυστηριωδώς πανέμορφο. Την ίδια και την αυτή στιγμή.

Στην κοιλάδα ζούσε μια πατριά με αρχηγό τον Άλαστερ Μακλέιν. Δεν ζουν πια εκεί. Γι' αυτό είναι τόσο παγωμένος ο άνεμος. Γι' αυτό ουρλιάζει τόσο σπαραξικάρδια όταν φυσάει μέσα από τα στενότερα περάσματα του Γκλένκοου.

Ο Μακλέιν ήταν στο πλευρό του βασιλιά Ιακώβου κατά το σφετεριστή Γουλιέλμου της Οράγγης. Ο Ιάκωβος ήταν καθολικός, ο Γουλιέλμος προτεστάντης, και σύντομα ο νικητής Γουλιέλμος θα ίδρυε τη Μεγάλη Βρετανία, από την Αγγλία και τους πεισματάρηδες γείτονές της. Έγινε ο πρώτος βασιλιάς του νέου έθνους. Αλλά η χώρα έχει ανάγκη από ομοψυχία. Ανακοινώνει

ότι οι πατριές των χαϊλάντερ που πολέμησαν στο πλευρό του Ιακώβου θα πάρουν χάρη, αν ορκιστούν πίστη στον νέο βασιλιά.

Ο Άλαστερ Μακλέιν δίνει απρόθυμα τον όρκο πίστης, αλλά το κάνει λίγο αργά. Είναι ήδη χαρακτηρισμένος ως ταραχοποιός. Ο βασιλιάς Γουλιέλμος αισθάνεται την ανάγκη να τον τιμωρήσει παραδειγματικά.

Στα τέλη Ιανουαρίου του 1692 στέλνει στο Γκλένκοου εκατόν είκοσι άντρες από το Σύνταγμα Πεζικού του δούκα του Αργκάιλ. Τα επίσημα έγγραφα λένε ότι το σύνταγμα είχε πάει εκεί για συλλογή φόρων. Οι στρατιώτες καταλύουν, σύμφωνα με όλους τους κανόνες φιλοξενίας, στου Άλαστερ Μακλέιν. Μένουν εκεί δύο εβδομάδες. Και οι μέρες περνούν.

Τη 12η Φεβρουαρίου έρχεται η διαταγή. Όλοι πάνε και ξαπλώνουν να κοιμηθούν, ως συνήθως στο Γκλένκοου.

Ο Άλαστερ Μακλέιν σφαγιάζεται στο κρεβάτι του το επόμενο πρωί, και άλλοι τριάντα επτά άντρες φονεύονται μέσα στα ίδια τους τα σπίτια. Οι στρατιώτες καίνε όλα τα σπίτια και σαράντα γυναίκες και παιδιά πεθαίνουν από το κρύο στην παγωμένη κοιλάδα. Θα ήταν πολύ περισσότεροι οι νεκροί, αλλά πολλοί από τους στρατιώτες αγνόησαν τις διαταγές και προειδοποίησαν τους οικοδεσπότες τους.

Όταν ο παγωμένος άνεμος περνάει στην άλλη πλευρά της κοιλάδας και διαλύεται πάνω από τα παγωμένα νερά της Λοχ Λίβεν, είναι εντελώς αθόρυβος. Ούτε καν εκείνο το απόκοσμο ουρλιαχτό του δεν φτάνει. Μόνο η σιωπή έχει πλέον νόημα.

Και η κοιλάδα κείτεται εκεί απολύτως βουβή στην εκπληκτική ομορφιά της, και αποπάνω της οι βουνοκορφές λάμπουν ολόλευκες από τον χειμώνα. Από το Μέαλ Μουρ μέχρι πέρα στο Μπούαχιλ Έτιβ Μουρ, το όνομα της οδυνηρής ομορφιάς είναι Γκλένκοου.

Αλλά μετά λιώνουν τα χιόνια από τις βουνοκορφές, το αρ-

χικό θεμέλιο πέτρωμα βρυχάται, τα πετρώματα ραγίζουν με πάταγο. Βράχια, όλο και πιο ογκώδη, αρχίζουν να κυλούν, να κουτροβαλούν σε χαμηλότερες κορφές και στο τέλος απομένει απλώς κάτι εντελώς διαφορετικό. Μια πόλη. Μια σύγχρονη πόλη. Τόσο απίστευτα γκριζα, με πιο γκριζο απ' όλα τον τσιμεντένιο όγκο εκεί κάτω, ακριβώς δίπλα στον Τάμεση. Φέρει την ονομασία Εκθεσιακό Κέντρο του Λονδίνου (ExCeL) και εκεί μέσα είναι που θ' αρχίσει τις εργασίες της η Σύνοδος Κορυφής του Λονδίνου· οι ηγέτες των είκοσι πλουσιότερων χωρών του κόσμου θα συζητήσουν την καταστροφική οικονομική κρίση. Είναι η Σύνοδος Κορυφής των G-20.

Ο παρατηρητής από τη Γιουροπόλ, την ευρωπαϊκή υπηρεσία αστυνομικής συνεργασίας, αισθάνεται τον παγωμένο άνεμο του Φεβρουαρίου να τον περονιάζει μέχρι το μεδούλι. Δεν έχει καμία προστασία από αυτόν. Γιατί είναι ο άνεμος του προμηνύματος, ο άνεμος της εξαπάτησης, ο άνεμος της προδοσίας, και δεν έχει ξαναανιώσει ποτέ κάτι παρόμοιο. Αφήνει σημάδια πάνω του. Αλλά όταν ξαναπιάνει δουλειά και αρχίζει να παρατηρεί, το μόνο που βλέπει μπροστά στα μάτια του είναι εκείνο το απέραντο σύμπλεγμα γραφείων στα Ντόκλαντς του Λονδίνου. Δεν υπάρχει τίποτα πια από τη σκοτσέζικη κοιλάδα. Τίποτα εκτός από το όνομα.

Γκλένκοου.

Η κωδική ονομασία που έχει δώσει η Σκότλαντ Γιαρντ στην εξαιρετικά σημαντική αστυνομική επιχείρηση που θα διεξαχθεί τις πρώτες ημέρες του Απριλίου είναι «Επιχείρηση Γκλένκοου».

Ο παρατηρητής από τη Γιουροπόλ δεν είναι, βέβαια, αστυνομικός επιχειρήσεων αυτές τις μέρες. Μολαταύτα έχει έρθει σε επαφή με πολλούς τέτοιους, και ούτε ένας από αυτούς δεν κατάφερε να του εξηγήσει ικανοποιητικά την επιλογή της ονομασίας. Γιατί λοιπόν, που να πάρει ο διάβολος, βαφτίζει

κάνεις την επιχείρηση προστασίας μιας Συνόδου Κορυφής, η οποία στόχο έχει να σώσει την τραυματισμένη καπιταλιστική οικονομία, με το όνομα ενός τόπου ο οποίος είναι γνωστός για μια πραγματικά δόλια σφαγή σκοτσέζων χαϊλάντερ πριν από τριακόσια χρόνια;

Προφανώς για να κάνουν τη φαντασία μου να οργιάσει, ώστε να μην καταφέρω να παρατηρήσω σωστά το παρόν. Αυτό σκέφτηκε ο παρατηρητής.

Αν και παρατηρώ το παρόν αρκετά συχνά, συνεχίζει να σκέφτεται και τυλίγει πιο σφιχτά το πανωφόρι στο κορμί του, λες και αυτό θα άλλαζε κάτι. Εδώ που τα λέμε, όντως παρατηρεί το παρόν στο διαδίκτυο. Ίσως μάλιστα, τώρα πια, το παρόν να είναι το διαδίκτυο. Και μια που δεν είχε τίποτα ουσιαστικότερο να κάνει, είχε σερφάρει ανάμεσα σε όλες τις διαμαρτυρίες κατά της συνόδου, στην υπερβολική συσσώρευση παραινήσεων για διαδηλώσεις, από περιβαλλοντικές οργανώσεις μέχρι, λίγο πολύ, μαχητικές αντικαπιταλιστικές ομάδες. Μια ενδιαφέρουσα είδηση ήταν πως ο συντονισμός των δράσεων θα γινόταν μέσω twitter. Αυτό σήμαινε, για παράδειγμα, ότι μπορούσαν να οργανώσουν διαδηλώσεις διαμαρτυρίας χορογραφικής ακριβείας, όπως η σοσιαλιστική οργάνωση «G-20 Πυρηνική σχάση» κατά τη διάρκεια της «Οικονομικής Πρωταπριλιάς». Την 1η του Απρίλη.

Ήταν χτες. Ο ίδιος βρισκόταν εκεί, απέναντι από το επιβλητικό ανάκτορο της Τράπεζας της Αγγλίας στην οδό Θρέντινγλ. Εμφανίστηκαν από τέσσερις κατευθύνσεις, τέσσερα διαφορετικού χρώματος σκουλήκια που διέσχισαν έρποντας την πόλη, με επικεφαλής τέσσερα ξύλινα ομοιώματα ντυμένα με πανί, τους «τέσσερις Καβαλάρηδες της Αποκάλυψης». Ενώ οι καβαλάρηδες πλησίαζαν με τους ακολούθους τους –τους κόκκινους ιππείς του πολέμου πάνω από το Μούργκεϊτ, τους πρά-

σινους του κλιματικού χάους από τον σταθμό της οδού Λίβερ-πουλ, το ασημένιο άλογο κατά των οικονομικών εγκλημάτων κάτω από τη Γέφυρα του Λονδίνου και το μαύρο άλογο κατά των κλειστών ευρωπαϊκών συνόρων κάτω από την οδό Κάνον—ο παρατηρητής μας δεν μπόρεσε να μην προσέξει μπροστά του τη στιγμή κατά την οποία ο σφαγιασθείς αμνός από το βιβλίο της Αποκάλυψης σπάζει τη μια σφραγίδα μετά την άλλη από το ιερό βιβλίο. Οι τέσσερις πρώτες σφραγίδες εμφανίζουν τους τέσσερις καβαλάρηδες της Αποκάλυψης. Η πέμπτη σφραγίδα αποκαλύπτει τις παραληρούσες ψυχές των ανθρώπων που πέθαναν για την αλήθεια. Η έκτη προκαλεί έναν τεράστιο σεισμό: «και ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα». Και όταν τελικά τόσο ο αμνός όσο και ο παρατηρητής φτάνουν στην έβδομη σφραγίδα, την έβδομη σφραγίδα που επιτρέπει στην Αποκάλυψη να περάσει στην τελική της φάση, οι τέσσερις καβαλάρηδες έχουν βρεθεί όλοι μπροστά στην Τράπεζα της Αγγλίας.

Γι' αυτό ακριβώς ήταν εδώ, όλοι τους. Επειδή οι χρηματοπιστωτικές αγορές μόλις φάνηκαν να σπάζουν την έβδομη σφραγίδα. Από καθαρή και γνήσια απληστία.

Ο παρατηρητής είναι ένας σχετικά έμπειρος αστυνομικός. Πιστεύει ότι γνωρίζει τους εγκληματίες του, ότι ξέρει πώς σκέφτονται, πώς συλλογίζονται. Και πιστεύει πως αυτό που τους συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, αυτή η χρηματοπιστωτική φούσκα που έσκασε από τον πολύ αέρα, θυμίζει πολύ εντυπωσιακά εγκληματική ενέργεια. Μεγιστοποίηση του κέρδους δίχως απολύτως καμία σκέψη για τις επιπτώσεις. Αλλά ποιος είναι ο πραγματικός ένοχος; Με τι μοιάζει το έγκλημα; Τι είδους μεγάλο και παράξενο έγκλημα είναι αυτό στη σκηνή του οποίου περνάμε όλοι τη ζωή μας;

Ο άνεμος της εξαπάτησης περνά σφυρίζοντας από μέσα

του, ο άνεμος της προδοσίας, μονίμως ψυχρός. Μοιάζει να μη θέλει να κοπάσει.

Οι τέσσερις πορείες είχαν συγκλίνει. «Ανάψτε μια φωτιά και βάλτε πάνω πάνω αυτούς με τα λεφτά» φώναζαν, καλούσαν τους κατατρομαγμένους τραπεζίτες που κοίταζαν από τα παράθυρα της τράπεζας να πέσουν στο κενό. «Ντροπή σας» φώναζαν, μέχρι μία ώρα αργότερα, όταν έγιναν *kettled* –μπήκαν στο τσαγερό, θα λέγαμε– όπως αποκαλεί η βρετανική αστυνομία τον δικό της ελιγμό περικύκλωσης διαδηλωτών. Εφτά ώρες τούς πήρε να βγουν από αυτό το εγγλέζικο σκεύος. Ο παρατηρητής αναγκάστηκε να αφιερώσει σχεδόν ένα τέταρτο για να εξηγήσει σ' έναν πνιγμένο στην αδρεναλίνη αστυνομικό τι σημαίνει η λέξη «Γιουροπόλ» και να μπορέσει να βγει από το στενό στόμιο του τσαγερού. Μετά σιχτίρισε το Λονδίνο, πήγε απευθείας στο μικροσκοπικό δωμάτιο του ξενοδοχείου και συνέχισε το σερφάρισμα στο διαδίκτυο. Ή συνέχισε να παρατηρεί το παρόν, όπως προτιμούσε ο ίδιος να το αποκαλεί.

Αποδείχτηκε ότι είχαν γίνει και μερικές άλλες διαδηλώσεις κατά τη διάρκεια της «Οικονομικής Πρωταπριλιάς». Τρεις χιλιάδες άτομα κινούνταν προς τον «Αγώνα για το Κλίμα στο Σίτι» στο Μπισοπσγκέιτ, και εκατοντάδες άνθρωποι από το κίνημα «Σταματήστε τη Συμμαχία του Πολέμου» πορεύτηκαν από την αμερικανική πρεσβεία στην πλατεία Τραφάλγκαρ, όπου ενώθηκαν με πολλά άλλα ποτάμια διαδηλωτών. Συνολικά, μπήκαν πολλές χιλιάδες ακτιβιστές «στο τσαγερό».

Προς το βράδυ, όταν το στομάχι του άρχισε να διαμαρτύρεται σοβαρά, έμαθε πως υπήρξε και ένας νεκρός, ένας αθώος πεζός που τον περιποιήθηκαν με τέτοιο ζήλο οι αστυνομικοί, ώστε να πέσει νεκρός έπειτα από λίγο.

Όσο περισσότερα μάθαινε, τόσο ευτυχέστερος ένιωθε που ήταν απλώς παρατηρητής. Τότε ήταν που –τη στιγμή που οι

διαμαρτυρίες του στομαχιού του θα τον οδηγούσαν έξω από το δωμάτιο– είδε τη φήμη. Λεγόταν, εν πάση περιπτώσει, ότι ήταν φήμη, σε ένα tweet που φάνηκε να σχετίζεται κάπως με την οργάνωση «Σταματήστε τη Συμμαχία του Πολέμου». Ο συντάκτης του ισχυριζόταν ότι γνώριζε το μέρος όπου ένας «Μ.Ο.» θα έβγαινε από τη λιμουζίνα του, για να συναντηθεί με τον κόσμο. Λεγόταν ότι η φήμη προερχόταν από τον εσώτερο κύκλο.

Έψαξε με μανία κι αλλού, μπας και μπορέσει να επιβιβαιώσει τη φήμη ή για να δει αν είχε επαναληφθεί κάπου. Δεν τα κατάφερε. Ύπήρχε μόνο εκεί. Στο twitter, μία και μοναδική φορά.

Μολαταύτα, βρίσκεται εκεί τώρα, την επομένη, όχι και τόσο μακριά από τα τεχνητά εμπόδια που περικυκλώνουν όλον εκείνον τον αντιαισθητικό τσιμεντένιο όγκο κατά μήκος του Τάμεση. Οι διαδηλωτές είναι εδώ, παντού γύρω του. Αυτός στέκεται στον δρόμο ο οποίος, μέσα από βαριά εμπόδια, οδηγεί απευθείας στο Εκθεσιακό Κέντρο του Λονδίνου. Έχουν περάσει ήδη από εκεί πολλές λιμουζίνες με τους ηγέτες των είκοσι πλουσιότερων κρατών του κόσμου. Αλλά είναι πολλοί, είναι είκοσι και συνοδεύονται από άλλους. Το βλέμμα του κινείται μεταξύ του δρόμου και του πλήθους. Παρατηρεί.

Συγκεντρώνονται εκεί μέσα, στον άσχημο κολοσσό από σκυρόδεμα, οι άνθρωποι που κρατούν τα ηνία του κόσμου. Αυτοί που θα προσπαθήσουν να μπαντάρουν ένα σύστημα που αυτοπυροβολήθηκε ξανά στο πόδι και το τραύμα πρέπει να επιδεθεί, όπως κάνουμε μ' ένα αδέξιο ψυχοπαθές παιδί· ένα σύστημα που φέρεται να είναι απολύτως απαραίτητο για τη διατήρηση του πολιτισμού. Αλλά αυτή τη φορά δεν είναι μόνο το πόδι, δεν αρκεί ένας κρατικός ή υπερεθνικός επίδεσμος. Αυτή τη φορά η σφαίρα πέτυχε πιο πάνω το πόδι και δεν είναι σίγουρο ότι η μεγάλη μηριαία αρτηρία δεν έχει πειραχτεί.

Εκεί μέσα θα έπρεπε να συζητείται η ύπαρξη ή μη του οικονομικού συστήματος. Τώρα πάντως συζητείται πόσα τρισεκατομμύρια θα μεταφερθούν από κονδύλια οικονομικής βοήθειας, εκπαίδευσης, υγείας, πολιτισμού και περιβάλλοντος και θα περάσουν ενέσιμα σε τράπεζες, οι οποίες θα αμειφθούν επειδή τα έκαναν μαντάρα. Ούτε καν τα μπόνους των διευθυντών δεν θα παγώσουν. Ο παρατηρητής αισθάνεται ότι, για μια στιγμή, χάνει την καθαρή, ουδέτερη κρίση του.

Σίγουρα ζούμε σε περίεργους καιρούς, σκέφτεται τώρα ο παρατηρητής. Ακριβώς τη στιγμή που η παγκόσμια οικονομία καταρρέει, ένας ηγέτης αναλαμβάνει τα ηνία της χώρας με τη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου και δεν του αρέσει καθόλου αυτό που βλέπει. Ένας ηγέτης που θέλει πραγματικά να κάνει αλλαγές. Ένας ηγέτης που φαίνεται να συνδυάζει κάποιου είδους ιδανικά με την κόλαση της ρεάλ πολιτίκ. Ένας ηγέτης που δίνει μια παράδοξη ελπίδα στον υπόλοιπο κόσμο.

Αρκεί όμως αυτός για να εμποδίσει την Αποκάλυψη; Μήπως είναι κι αυτός απλώς μια διακοσμητική πλωριά γοργόνα; Ένα τελευταίο, αλλά ανίσχυρο σύμβολο, το οποίο χρησιμοποιούμε για να συνοψίσουμε τι θα έπρεπε να είμαστε; Εδώ που τα λέμε, μήπως φαίνεται περίεργα ανίσχυρος για να θεωρείται ο ισχυρότερος άνθρωπος του πλανήτη;

Και τι είναι τότε αυτό που είναι ισχυρότερο;

Ο παρατηρητής στέκεται στην πλευρά του δρόμου με τον λιγότερο κόσμο, αρκετά κοντά στο ίδιο το οδόστρωμα. Διάφοροι παράγοντες της Επιχείρησης Γκλένκοου, δηλαδή μπάτσοι, στέκονται εκατέρωθεν του δρόμου όταν περνάει από εκεί άλλη μία λιμουζίνα. Η τουρκική σημαία ανεμίζει στον απριλιάτικο αέρα. Ο πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Ο παρατηρητής παρατηρεί το πλήθος. Βλέπει τη συλλογική οργή να φουντώνει για μια στιγμή. Βλέπει γροθιές να σηκώνονται ψη-

λά και ακούει πώς οι κραυγές παίρνουν μια άλλη, πιο απεγνωσμένη χροιά. Ο Ερντογάν δεν σταματά. Κανέννας από αυτούς δεν έχει σταματήσει μέχρι τώρα.

Πολύ πιο μακριά από τα εμπόδια, κατά μήκος της αποβάθρας Ρόγιαλ Βικτόρια Ντοκς, βλέπει τις λιμουζίνες να κυλούν μπροστά στο Εκθεσιακό Κέντρο του Λονδίνου. Κατά διαστήματα διακρίνει κάποια σιλουέτα να βγαίνει από μια ανοιχτή πόρτα μιας λιμουζίνας. Αυτός τώρα πρέπει να είναι ο πρωθυπουργός Γκόρντον Μπράουν. Ο οικοδεσπότης της συνόδου. Την προηγούμενη μέρα είχε παραθέσει γεύμα στην Ντάουνινγκ Στριτ 10. Ο Μπράουν είναι άφογος οικοδεσπότης. Και ίσως ένας ηγέτης που βλέπει σοβαρά αυτή εδώ τη διάσκεψη.

Άλλη μία λιμουζίνα περνάει από μπροστά του. Αυτή τη φορά είναι η γαλλική σημαία που ανεμίζει. Αλλά ούτε ο πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί σταματάει για να χαιρετήσει το πλήθος, του οποίου η οργή ξεχειλίζει για άλλη μια φορά. Στα πρόσωπά τους είναι χαραγμένη η απόγνωση.

Εκείνος όμως θα το κάνει; Είναι άραγε τόσο ανόητος ο «Μ.Ο.»; Να είναι όντως αυτό το στίλ του Μπαράκ Ομπάμα;

Ο κάθιδρος άντρας στέκεται δίπλα στον Τάμεση. Κοιτάζει τα καφετιά νερά του ποταμού και φαντάζεται πως πρέπει να είναι ο μόνος στο Λονδίνο που λαχταρά να κάνει μια βουτιά. Μπροστά του βλέπει, με τα μάτια της φαντασίας του, έναν εντελώς άλλον ποταμό, υπέροχα κρύο, δροσερό, ζωογόνο. Έτσι ήταν κάποτε. Βλέπει τη φίλη του μπροστά του. Μπαίνουν μαζί στο ποτάμι, γυμνοί. Άλλες εποχές τότε.

Βγάζει το κινητό από την τσέπη. Το περιεργάζεται. Το τελευταίο σημάδι ζωής. Έπειτα το αφήνει να πέσει από το χέρι του. Το κινητό χάνεται αμέσως στα καφετιά νερά.

Η τελευταία στιγμή ηρεμίας, σκέφτεται εκείνος και φεύγει από εκεί.

Στριμώχνεται να περάσει μέσα από το πλήθος. Ξέρει ότι είναι η τελευταία και μοναδική ευκαιρία. Μόνο εδώ μπορεί να τον πλησιάσει. Μόνο εδώ.

Απέχει πολύ ακόμη από τον δρόμο, είναι ακόμη βαθιά χωμένος μέσα στο πλήθος. Ένα πλήθος κυματιστό. Ένα πλήθος που εκφράζει φουρτουνιασμένο τη θέλησή του για αλλαγή. Τη θέληση να δει τον κόσμο με μάτι καθαρό. Να δει τι είναι αυτό που πάει να συμβεί.

Βέβαια το στριμωξίδι είναι τόσο μεγάλο, ώστε κάνει περισσότερη ζέστη ανάμεσα στο πλήθος παρά πέρα από αυτό, παρόλο που είναι ακόμη αρχές Απρίλη στο Λονδίνο, και σίγουρα το σώμα είναι μια αναξιόπιστη πηγή θερμότητας. Κάνει τσουχτερό κρύο. Ο κόσμος είναι βαριά ντυμένος, και οπωσδήποτε κανένας από αυτούς δεν ιδρώνει. Κανένας εκτός από αυτόν.

Ο ιδρωμένος άντρας δεν είναι τόσο ψηλός, δύσκολα μπορεί να δει τι συμβαίνει πέρα στον δρόμο. Πρέπει να πλησιάσει. Σπρώχνει προς τα εμπρός, το πλήθος μοιάζει να πέφτει όλο πάνω του, να τον πιέζει αφόρητα. Δέχεται αιχμηρές αγκωνιές, μερικές κλοτσιές, προσβολές και βρισιές που δεν καταλαβαίνει. Αλλά πρέπει να βγει μπροστά. Πρέπει να βγει μπροστά.

Τελικά βρίσκεται τόσο μπροστά ώστε να μπορέσει να δει άλλη μία λιμουζίνα να περνάει – νωρίτερα απλώς τις άκουγε να περνούν. Αυτή εδώ περνάει χωρίς να σταματήσει. Δίχως καν να κάνει τη σκέψη να σταματήσει. Αναγνωρίζει τη σημαία. Πρόκειται για ένα τραγελαφικό παράδοξο. Κόκκινη και κίτρινη σημαία. Μέσα στο όχημα κάθεται ο Χου Γιντάο, ο πρόεδρος. Αλλά τώρα δεν είναι πια εκεί. Έχει ήδη περάσει τα τεχνητά εμπόδια και κινείται προς το Εκθεσιακό Κέντρο.

Ο ιδρωμένος άντρας τρέμει. Σπρώχνει ξανά για να περάσει.

Πρέπει να βγει μπροστά. Πέρφτει πάνω σε μια γυναίκα που φαίνεται να σπρώχνει κι αυτή με την ίδια λύσσα όπως κι εκείνος, για να περάσει μπροστά. Τα βλέμματά τους συναντιούνται βιαστικά. Αν τώρα είχε χρόνο, θα σταματούσε. Γιατί υπάρχει κάτι στο βλέμμα της γυναίκας που του φαίνεται γνώριμο. Κάτι απόλυτο. Κάτι οριστικό. Είναι σαν να κοιτάζει μέσα στα μάτια ενός ανθρώπου ακριβώς τη στιγμή που η ζωή εγκαταλείπει το σώμα. Ζωή στο έπακρο βεβιασμένη, ακολουθούμενη από την αιωνιότητα του θανάτου, σε μία και μοναδική ματιά.

Αλλά αυτός δεν έχει χρόνο. Ούτε κι εκείνη. Συνεχίζει να σπρώχνει το πλήθος για να περάσει. Το ίδιο κι αυτός, προς τη δική του κατεύθυνση. Ο ιδρώτας έχει σταματήσει να του τσούζει τα μάτια. Δεν τον τυφλώνει πια. Είναι σχεδόν μπροστά στον δρόμο τώρα. Δύο, τρεις σειρές κόσμου ακόμα, αλλά αυτές είναι και οι πιο δύσκολες, τις αποτελούν οι πιο σκληροπυρηνικοί, οι πιο φανατικοί ακτιβιστές. Αυτοί που δεν αφήνουν κανέναν μαλάκα να περάσει τη γέφυρα.

Βλέπει στο βάθος, μακριά, να πλησιάζει μια λιμουζίνα. Με ξαφνική διαύγεια, σαν να του πιάσανε απότομα ένα ζευγάρι κιάλια στον θολωμένο από τον ιδρώτα αμφιβληστροειδή, βλέπει την αστερόεσσα να κυματίζει πάνω από το φτερό της λιμουζίνας.

Εκείνη δεν νιώθει πια δυσφορία. Μάλλον δεν ένιωσε ποτέ. Οι συνειρμοί που ξεδιπλώθηκαν μέσα της όταν πέρασε προς τα πάνω τον σωλήνα ήταν μάλλον ο τρόπος του σώματος να θυμάται τη ζωή παρά μια πραγματική δυσφορία.

Το σημαντικό ήταν να μπορεί να κινείται ελεύθερα, και το έκανε, σε όλη τη διαδρομή μέσα από το πλήθος, μέχρι που έπεσε πάνω στον Κινέζο.

Κινέζο; σκέφτεται και χαμογελάει θλιμμένα. Προκαταλήψεις. Ριζωμένες βαθιά μέσα της.

Σκέφτεται το βλέμμα του. Ήταν σαν να κοιτούσε τα μάτια ενός ανθρώπου τη στιγμή που η ζωή εγκαταλείπει το σώμα. Για μια σύντομη, πολύ σύντομη στιγμή αναρωτιέται τι να κάνει εδώ αυτός ο άνθρωπος. Έπειτα συγκεντρώνεται ξανά. Με πολύ έντονη προσοχή. Όπως τόσον καιρό τώρα. Όλα τα άλλα έχουν απλώς χαθεί. Όλα όσα ήταν η ζωή της.

Κοντεύει να φτάσει στον δρόμο τώρα. Ακούει πριν ακόμη δει. Κατά κάποιον αόριστο τρόπο είναι λες και ο ήχος του κινητήρα είναι κάτι άλλο. Ήδη πολύ πριν δει την αστερόεσσα να ανεμίζει δίπλα στο καπό της λιμουζίνας εκεί μακριά, ξέρει ότι έρχεται αυτός.

Η μοναδική της ευκαιρία.

Σπρώχνει και κινείται με δυσκολία προς τον αστυνομικό φράχτη. Οι ακτιβιστές δεν την αφήνουν να περάσει, μέσα τους καίει κάτι που εκείνη δεν ένωσε ποτέ της. Μα πώς βρέθηκε εδώ τελικά; Δεν είναι μία από αυτούς; Ποτέ της δεν φλεγόταν για κάτι, ούτε καν τώρα. Αλλά τα κίνητρά της είναι ισχυρότερα από τα δικά τους. Περνάει δίπλα τους. Κι εκείνοι σαν να αντιλαμβάνονται ότι η γυναίκα αυτή είναι διαφορετική. Ότι γι' αυτή τούτο δω μετράει πολύ περισσότερο.

Κρεμιέται πάνω από τον φράχτη της αστυνομίας ακριβώς τη στιγμή που γίνεται ορατή η λιμουζίνα, καμιά πενηνταριά μέτρα πιο κάτω. Αντιλαμβάνεται τις χειρονομίες της ως αξιοθρήνητες. Απλώς ελπίζει να φανούν πόσο πιο διαφορετικές είναι.

Ελπίζει.

Λες και είναι θέμα ελπίδας.

Η λιμουζίνα πλησιάζει, μέτρο το μέτρο. Κινείται τόσο γρήγορα, σαν να είναι οι τελευταίοι κόκκοι άμμου σε κλεψύδρα, κι ωστόσο δεν σου δίνει την εντύπωση ότι κινείται γρήγορα.

Τα πάντα κινούνται απίστευτα αργά. Αυτό που παλιά ονομαζόταν αργή κίνηση.

Βλέπει την απελπισμένη κίνηση του δικού της χεριού, το οποίο φαντάζει να κινείται μέσα σ' ένα εντελώς διάφανο ζελέ, σαν να πήρε η ατμόσφαιρα τη μορφή ενός μους. Ή σαν να βρισκόταν στη Σελήνη. Μια αιθέρια, χορευτική βραδύτητα. Ένα βαλς στο διάστημα.

Η λιμουζίνα πλησιάζει κινούμενη ακανόνιστα. Όπως στο YouTube, με μερικά βίντεο που δεν λένε να προχωρήσουν. Αργά και με μεγάλους διασκελισμούς.

Και τους προσπερνάει.

Η λιμουζίνα προσπερνάει το τυλιγμένο σε ζελέ χέρι της.

Μήπως βρίσκεται τελικά σε λάθος σημείο;

Τόσο άσχημα λοιπόν, που να πάρει ο διάβολος;

Αλλά της φαίνεται πως η λιμουζίνα σταματάει τελικά λίγα μέτρα πιο μπροστά. Μια ξαφνική ελπίδα την πλημμυρίζει.

Ελπίδα.

Ακούει καθαρά τον ήχο των φρένων.

Αλλά από λάθος πλευρά.

Τότε καταλαβαίνει.

Κατεβάζει το χέρι και ο κόσμος γίνεται μια απλή εικόνα.

Ο ιδρωμένος άντρας απέχει δύο σειρές από τον δρόμο όταν περνάει η λιμουζίνα. Η λιμουζίνα όντως περνάει. Δεν σταματάει. Εκείνος χώνεται ανάμεσα στους τελευταίους μπροστινούς ακτιβιστές που κραυγάζουν και κοιτάζει δεξιά. Πρέπει να σταματήσει τώρα.

Πρέπει.

Αλλά ήδη όταν η λιμουζίνα τον προσπέρασε, εκείνος κατάλαβε. Κατάλαβε ότι δεν θα σταματούσε. Αυτή τη στιγμή περ-

νάει το οδόφραγμα και συνεχίζει προς το Εκθεσιακό Κέντρο του Λονδίνου.

Εκείνος την παρακολουθεί και ιδρώνει.

Και εγκαταλείπει κάθε ελπίδα.

Αλλά ξαφνικά δεν θέλει να τα παρατήσει. Είχε βέβαια εναποθέσει όλες του τις ελπίδες σε αυτό που μόλις τις κατέστρεψε, αλλά αρνείται να τα παρατήσει. Κάτι μέσα του συνδέεται με το σχέδιο Β. Στην πραγματικότητα δεν υπάρχει σχέδιο Β, αλλά αυτός ετοιμάζει ένα. Το εκπονεί αυτή τη στιγμή.

Κοιτάζει γύρω του. Τους βλέπει να στέκονται παντού, ένστολοι και ετοιμοπόλεμοι, αλλά το να στραφεί σε αυτούς για βοήθεια θα ήταν εντελώς ανόητο. Δεν είναι άνθρωποι αυτοί για να μιλήσεις μαζί τους. Αφήνει το βλέμμα του να περάσει στην άλλη πλευρά του δρόμου. Κάτι τον κάνει να σταματήσει σ' έναν ιδιαίτερο άνθρωπο. Το πώς έγινε δεν το καταλαβαίνει ούτε ο ίδιος, αλλά με αυτόν θα μιλήσει. Σε αυτόν θα αφηγηθεί τα πάντα. Κι αυτός θα τον καταλάβει.

Είναι λίγο ψηλότερος από τους άλλους, κινείται προς έναν κρανοφόρο των ειδικών δυνάμεων της αστυνομίας, ο οποίος ελέγχει τα χαρτιά του, μιλάει. Και ο ιδρωμένος άντρας καταλαβαίνει ότι είναι κι εκείνος αστυνομικός, ενός άλλου είδους αστυνομικός. Ένας από αυτούς που ο ένστολος δεν τους εμπιστεύεται. Με αυτόν τον άντρα πρέπει να μιλήσει.

Διότι αυτό εδώ πρέπει να μαθευτεί. Ότι κι αν γίνει. Ο κόσμος πρέπει να το μάθει τώρα.

Καρφώνει το βλέμμα του στον ψηλό αστυνομικό με τα κατάλευκα μαλλιά, σκύβει κάτω από το οδόφραγμα και αρχίζει να τρέχει, για να διασχίσει τον δρόμο και να περάσει απέναντι.

Ο άντρας με τα κατάλευκα μαλλιά σηκώνει το βλέμμα και συναντά το δικό του.

«Μίστερ Σάντεστα;» κάνει ο υπερβολικά σχολαστικός αστυνομικός της Επιχείρησης Γκλένκοου με δύσπιστο ύφος και περιεργάζεται την ταυτότητα μέσα από την προστατευτική μάσκα του. Κρατάει με δυσκολία τα χαρτιά του άλλου στα γαντοφορεμένα χέρια του.

«Στην πραγματικότητα» απαντάει στα αγγλικά και όσο πιο ήπια μπορεί ο παρατηρητής «αρχιεπιθεωρητής Άρτο Σέντερστεντ. Από τη Γιουροπόλ στη Χάγη. Βρίσκομαι εδώ ως παρατηρητής».

Ο αστυνομικός των ειδικών δυνάμεων κουνάει το κεφάλι και συνεχίζει να περιεργάζεται την παράξενη ταυτότητα, κάτι που είναι προφανώς σημαντικότερο από το να παρακολουθεί τους διαδηλωτές και τον πρόεδρο των ΗΠΑ. Ο Σέντερστεντ βλέπει, ιδιαίτερα αγανακτισμένος, εκείνη τη στιγμή να περνάει η λιμουζίνα του Μπαράκ Ομπάμα και να εξαφανίζεται πίσω από τα οδοφράγματα με κατεύθυνση το γκροτέσκο κτίριο που φιλοξενεί τη σύνοδο. Κάπως απογοητευμένος διαπιστώνει ότι εκείνο το μήνυμα στο twitter ήταν εντελώς αναξιόπιστο. Η φήμη δεν ήταν αληθινή· ίσως να μην υπήρξε ποτέ τέτοια φήμη, μόνο μια ανόητη διαδικτυακή φάρσα. Αλλά αυτό που νιώθει δεν είναι μόνο απογοήτευση, είναι και ανακούφιση. Ανακούφιση που ο αμερικανός πρόεδρος δεν αποδείχτηκε τόσο ανόητος. Διότι αυτό δεν θα προμήνυε κάτι καλό.

Το παρατηρητικό του βλέμμα κολλάει σε κάτι άλλο. Βλέπει έναν μικρόσωμο άντρα με ασιατικά χαρακτηριστικά να σκύβει κάτω από τα οδοφράγματα στην άλλη πλευρά του δρόμου και μετά να τρέχει.

Προς το μέρος του.

Έχει το βλέμμα του στραμμένο στα μάτια του Άρτο Σέντερστεντ. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι κατευθύνεται προς το μέρος του. Σχεδόν έχει φτάσει εκεί, απέχει μόλις μερικά μέτρα, όταν

ο παρατηρητής συνειδητοποιεί ξαφνικά ότι δεν είναι πια παρατηρητής. Τον καταλαμβάνει ένας αναπάντεχος τρόμος, ένας σύντομος, πολύ σύντομος, τρόμος τον οποίο αργότερα θα αναλύει ασταμάτητα, ένας φόβος για το άγνωστο, για τις βόμβες αυτοκτονίας, για Ασιάτες, ένας φόβος που δεν ταιριάζει σ' εκείνον.

Αν και είναι ένα πραγματικά σύντομο συναίσθημα.

Πρώτα έρχεται η ακοή. Ο ήχος του κινητήρα. Αλλά δεν προσέχει τον υπόλοιπο θόρυβο. Όταν το αυτοκίνητο που έχει το γκριζο χρώμα του γραφίτη σπάει τα πόδια του Κινέζου, δεν ακούγεται απολύτως τίποτα. Το ίδιο και η παράξενη, κάθετη πτήση που ακολουθεί. Δεν ακούγεται τίποτα, ακόμα κι όταν το σώμα χτυπάει στην ασφαλτο, βαριά, σκληρά, με κόκαλα να σπάζουν. Ο Άρτο Σέντερστεντ δεν ακούει τον παραμικρό ήχο.

Έπειτα έρχονται όλοι οι ήχοι μεμιάς. Σαν να είχαν συμπίσσει και μετά αποσυμπιέστηκαν την ίδια στιγμή. Είναι όλοι οι ήχοι και όλοι οι θόρυβοι ταυτόχρονα. Είναι το στρίγκλισμα των ελαστικών στην ασφαλτο, είναι ο κρότος της σύγκρουσης, είναι το κορμί που σκάει στο οδόστρωμα, είναι οι όλο και δυνατότερες κραυγές τρόμου των ακτιβιστών, είναι ακόμα τα εξοργισμένα και σχεδόν μπερδεμένα «Γαμώτο! Σκατά! Διάολε!» του οδηγού μέσα από το όχημα. Ο Σέντερστεντ το αναγνωρίζει ως υπηρεσιακό όχημα την ίδια στιγμή που ξεφεύγει από τον αστυνομικό των ειδικών δυνάμεων και με μια απίστευτη ευλυγισία περνάει με μια δρασκειλιά πάνω από το οδόφραγμα. Κάθεται ανακούρκουδα δίπλα στον Κινέζο που αιμορραγεί πολύ, δεν τολμά πραγματικά να τον αγγίξει. Εκείνος είναι ζωντανός. Κοιτάζει ακόμη τον Σέντερστεντ κατάματα. Σαν να είναι ο εκλεκτός.

Ο Σέντερστεντ στρέφει προς τα πάνω το βλέμμα του και κοιτάζει όλο εκείνο το ανατριχιαστικό σκηνικό. Αριστερά βλέ-

πει ένα ζευγάρι άντρες με άφθογα ραμμένα κοστούμια να βγαίνουν από το γκρίζο αυτοκίνητο. Πιο πέρα, στα δεξιά, στην άλλη πλευρά του δρόμου, έχει σταματήσει ένα άλλο αυτοκίνητο, υπάρχει κινητικότητα γύρω από αυτό. Αλλά πάνω απ' όλα βλέπει το πλήθος, τους ζηλωτές της ειρήνης από την οργάνωση «Σταματήστε τη Συμμαχία του Πολέμου», βλέπει τη φρίκη στα μάτια τους, του κάνει εντύπωση το πόσο ίδιοι είμαστε όλοι, και το πόσο διαφορετικά τελικά αντιδρούμε. Οι αστυνομικοί της Επιχείρησης Γκλένκοου αντιδρούν κατά τον ίδιο τρόπο. Όλα αυτά τα βλέμματα. Όλα αυτά τα βουβά, ορθάνοιχτα στόματα με το χέρι μπροστά τους. Δεν έχει ιδέα γιατί το συλλογίζεται αυτό.

Σκύβει πάνω από τον τραυματισμένο άντρα. Βλέπει στο βλέμμα του ότι είναι ετοιμοθάνατος. Κοιτάζει τρέμοντας κατάρματα έναν άνθρωπο ακριβώς τη στιγμή που η ζωή εγκαταλείπει το σώμα. Ο άντρας κρατιέται ακόμη στη ζωή από μια μικρή φλούδα θέλησης. Και η θέλησή του φαντάζει μεμιάς ιδιαίτέρως προσηλωμένη σε κάποιο στόχο.

Ο Άρτο Σέντερστεντ σκύβει πάνω από το πρόσωπο του άντρα. Είναι λες και όλο του το κορμί είναι κατατσακισμένο, ανοιχτό στα δύο σαν πορτοκάλι. Και σαν θερμοπίδακας ψεκάζει, με έναν ρόγχο, η ανάσα του άντρα αίμα στο αυτί του. Κι όμως εκείνος δεν κάνει πίσω. Αυτός εδώ ο άντρας κάνει κάτι. Φαίνεται πως ακόμη θέλει κάτι.

Ο Σέντερστεντ τρέμει ενώ αφουγκράζεται. Τρέμει όλο και πιο βίαια και ακούει μια αράδα περίεργες συλλαβές να συνενώνονται με την έμεση αίματος. Είναι ολοφάνερο πως ο άντρας όντως κάτι λέει, ότι υπάρχει ένα νόημα πίσω από τις συλλαβές. Ο Σέντερστεντ κοιτάζει τα μάτια του άντρα ενώ εκείνος πεθαίνει. Τον βλέπει να πεθαίνει γνωρίζοντας ότι ο εκλεκτός έχει ακούσει αυτά που του είπε.

Το κεφάλι του Άρτο Σέντερστεντ χαμηλώνει προς το στέρνο του που κινείται σπασμωδικά. Νιώθει το αίμα του ξένου να στάζει αργά από το αυτί του. Κλείνει τα μάτια και αισθάνεται πόσο πολύ κρύο κάνει. Είναι, βέβαια, Απρίλιος, ο χειρότερος μήνας, αλλά δεν φταίει αυτό που το κρύο τον περονιάζει μέχρι το μεδούλι.

Αυτό που αισθάνεται είναι ένας παγωμένος φλεβαριάτικος άνεμος, ένας βίαιος άνεμος προδοσίας που σαρώνει τα πάντα στην ερημική κοιλάδα.

[Οι Κινέζικοι ψίθυροι είναι το πιο πολιτικό αστυνομικό μυθιστόρημα του Arne Dahl μέχρι στιγμής. Ο συγγραφέας δεν διστάζει να ξεγυμνώσει το αληθινό πρόσωπο της Σουηδίας και να καυτηριάσει την πολιτική της στάση έναντι ασθενέστερων κρατών. Αναμένουμε εναγωνίως τη συνέχειά του. **]** TIDNINGEN KULTUREN

Ένα νέο και μυστικό τμήμα της Europol ιδρύεται. Είναι η ομάδα Orcor και αρχηγός της ορίζεται ο Πολ Γελμ, ενώ η σύνθεσή της αντανακλά την πολυμορφία της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας. Το αρχηγείο της είναι στη μικρή Χάγη, ωστόσο η ευθύνη της είναι πανευρωπαϊκή. Και έρχεται η ώρα για την πρώτη της υπόθεση... Όλα ξεκινούν από τη στιγμή που η ύπαρξη της ομάδας παύει να είναι μυστική. Το πτώμα μιας γυναίκας που έχει βασανιστεί και που ανακαλύπτεται σ' ένα λονδρέζικο πάρκο τις μέρες της Συνόδου Κορυφής των G-20 «μεταφέρει» ένα μήνυμα προς την ομάδα Orcor. Ένας κινέζος ακτιβιστής σβήνει στα χέρια ενός μέλους της και προσπαθεί απεγνωσμένα να του εκμυστηρευτεί κάτι... Στη Στοκχόλμη, μια έρευνα για παιδική πορνογραφία οδηγεί στην ανακάλυψη μιας ύποπτης σχέσης ενός σουηδού βιομηχάνου με ιταλούς χρηματοδότες αμφίβολης εντιμότητας... Τεράστια χρηματικά ποσά διακινούνται μέσω ύποπτων τραπεζών... Ποια σχέση μπορεί να έχουν όλα αυτά μεταξύ τους;

Ο Arne Dahl ξετυλίγει για άλλη μία φορά αριστοτεχνικά το κουβάρι και μας προειδοποιεί διά στόματος ενός μέλους της Orcor: *Η Μαφία έχει βαλθεί να αγοράσει όλο τον κόσμο...*

[Ο Arne Dahl έχει δημιουργήσει τη δική του σχολή αστυνομικής λογοτεχνίας, συνδυάζοντας αριστοτεχνικά διεθνείς δολοπλοκίες, κατασκοπεία, σασπένς και υψηλή λογοτεχνία. **]** LARS KEPLER, ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ISBN 978-960-566-257-8

9 789605 662578

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 6257